

ipn.gov.pl

Dodatek specjalny 9 – 10 kwietnia 2011

Instytut pamięta

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

W dniu 30 listopada 2004 r. w IPN zostało wszczęte polskie śledztwo karne. Postanowienie o jego wszczęciu klasyfikuje zbrodnię katyńską jako zbrodnię wojenną i zbrodnię przeciwko ludzkości i traktuje ją jako niepodlegającą przedawnieniu zbrodnię ludobójstwa.

Polskie śledztwo zostało wszczęte w wyniku, gdy śledztwo rosyjskie, trwające od r. 1990, we wrześniu 2004 r. zostało umorzone. Celem śledztwa polskiego jest, między innymi, zbadanie okoliczności i wyjaśnienie okoliczności sprawy, w tym

między innymi inne ustalenie wszystkich obywateli polskich – ofiar zbrodni katyńskiej, ustalenie miejsc ich kaźni i pochówku, sporządzenie pełnej listy osób, którym przysługują prawa pokrzywdzonych (sukcesorów prawnych ofiar zbrodni), ustalenie wszystkich osób biorących udział zarówno w podjęciu, jak i w wykonaniu decyzji z 3 marca 1940 roku, oraz zgodnie z polskimi kodeksowymi zasadami odpowiedzialności karnej – określenie odpowiedzialności karnej z nich.

Istniejący stan rzeczy sprawia, że z punktu widzenia interesów państwa polskiego, jego obywateli będących sukcesorami ofiar

zbrodni oraz z uwagi na obowiązki ustawowe prokuratorów IPN, wreszcie na potrzeby nadawania pełnej wymiaru sprawiedliwości – konieczne jest śledztwo karne, którego w warunkach dotychczasowych jest ze wszelkich miar zasadnione.

Hipotetyczna rezygnacja przez stronę polską z klasyfikacji tej zbrodni jako ludobójstwa groziłaby nawet już całkowite wyeliminowanie prawne polskiego śledztwa, co oznaczałoby porzucenie rosyjskiego punktu widzenia w niezwykle ważnym dla świadomości społecznej polsko-rosyjskim sporze o naszą historię i naszą nie zwykłą rolę w historii. Zbrodnia katyńska

jest nadal jednym z kluczowych punktów współczesnej polskiej tożsamości historycznej – pamięć o niej w czasie dyktando komunistycznej pomagała tę tożsamość podtrzymywać przeciwko wszelkim obecnym ideom. Pamięć o niej obecnie służy budowaniu społecznego przekonania, iż służba ojczyźnie ma niekiedy swoją wielką cenę, obowiązkiem państwa zaś jest pamiętać o tych, którzy w imię tej służby oddali życie.

—Janusz Kartyś

Przebieg w prowadzeniu do końca IPN (patrz nr 5, Kwartalnik „Zestawienia katyńska w ogóle sprawy katyńskiej”, Warszawa 2010).